

คำสั่ง

คดีหมายเลขดำที่

ลต. ๔ /๒๕๕๕

คดีหมายเลขแดงที่

ลต. ๓ /๒๕๕๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕

วันที่ ๒๘ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

ความคดีเลือกตั้ง

ระหว่าง	{	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	ผู้ร้อง
		นายศักดิ์วิทยา ไบจันทร์	ผู้คัดค้าน

เรื่อง คดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง (ขอให้มีการเลือกตั้งใหม่ เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง)

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลสิริราชได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งในการเลือกตั้งดังกล่าว ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครหมายเลข ๓ และผู้ร้องได้ประกาศผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕ (ที่ถูกต้อง ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕) โดยผู้คัดค้านได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าว พันตำรวจเอกโอภาส จันทร์ปิง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายเลข ๒ ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ คัดค้านว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจากผู้คัดค้านได้กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๘ นาฬิกา ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลาหกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง ผู้คัดค้านได้ก่อ สนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจในการจัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราช

/นำประชาชน

นำประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสันดอนแก้วไปทำการทดสอบขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งเป็นการให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน ผู้ร้องได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสืบสวนสอบสวนและการวินิจฉัยชี้ขาด พ.ศ.๒๕๕๔ แล้ว ข้อเท็จจริงจากการสืบสวนสอบสวนรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เทศบาลตำบลสิริราชได้จัดรถยนต์รับส่งประชาชนในพื้นที่ตำบลสันดอนแก้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลสิริราชและมีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช ประมาณ ๔๐ คน ไปทำการทดสอบขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งขณะเกิดเหตุตามคำร้อง ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช และผู้คัดค้านได้ปฏิเสธว่าไม่มีส่วนรู้เห็นหรือเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว โดยอ้างว่าเป็นการดำเนินการของสibtารวจตรีณรงค์ อุกุลศรี ปลัดเทศบาลตำบลสิริราช แต่ผู้คัดค้านยอมรับว่าทราบเรื่องดังกล่าวอย่างไม่เป็นทางการในวันเกิดเหตุที่เทศบาลตำบลสิริราชจะจัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราชนำประชาชนไปทำการทดสอบขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง เนื่องจากได้ยื่นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลสันดอนแก้ว ประกาศผ่านทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน โดยมีสibtารวจตรีณรงค์ให้การสนับสนุนตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง ในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาผู้คัดค้านได้ยื่นพยานหลักฐานเป็นสำเนาหนังสือที่ ลป ๕๓๗๐๑/๘๓๘ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ เรียง หัวหน้าสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง เรื่องแจ้งความประสงค์ขอทำใบอนุญาตขับรถยนต์ซึ่งลงนามโดยสibtารวจตรีณรงค์และหนังสือตอบจากสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง ที่ ลป ๐๐๑๒/๑๐๙๓ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ เรื่องแจ้งการออกหน่วยบริการทำใบอนุญาตขับรถด้วย

รถโมบาย แต่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจากการตรวจสอบต้นฉบับหนังสือที่ ลป ๐๐๑๒/๑๐๙๓ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ และสอบสวนนายพิสูตร บุญนัถ พนักงานธุรการของสำนักงานเทศบาลตำบลสิริราชซึ่งเป็นผู้จัดเก็บหนังสือดังกล่าว ในการให้ถ้อยคำครั้งแรกนายพิสูตรได้พยายาม บำยเบี่ยงว่าไม่รู้ว่าจะจัดเก็บหนังสือดังกล่าวไว้ที่ใดและค้นหาไม่พบ แต่เมื่อไม่มีเหตุผลที่จะบายเบี่ยง จึงนำหนังสือดังกล่าวมาให้คณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวนตรวจสอบ ปรากฏว่าหนังสือ มีความแตกต่างกับสำเนาเอกสารที่ผู้คัดค้านมอบไว้ต่อคณะอนุกรรมการสืบสวนสอบสวนซึ่งไม่มี การลงลายมือชื่อของผู้คัดค้าน แต่ในเอกสารฉบับจริงกลับปรากฏลายมือชื่อผู้คัดค้านลงนาม รับทราบเรื่องดังกล่าวแล้ว จึงเชื่อว่าผู้คัดค้านมีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นกับการจัดรถยนต์ของ เทศบาลตำบลสิริราชนำประชาชนไปทำการทดสอบขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง เนื่องจากผู้คัดค้านมีตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช การอ้างว่าไม่ทราบถึงการปฏิบัติงานราชการของเทศบาลตำบลสิริราชว่ามีการทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอ้างว่าทราบเรื่องดังกล่าวจากการประกาศเสียงตามสายนั้นย่อมรับฟังไม่ขึ้น ประกอบกับการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวมิได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการ กำหนด โดยมีได้จัดทำเป็นเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี กรณีจึงมิได้เป็นการดำเนินการ ตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น ด้วยวิธีการใช้จ่ายจากเงินงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยชอบที่จะสามารถกระทำได้ และเมื่อการกระทำดังกล่าวเกิดขึ้น เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลาหกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง จนถึงวันเลือกตั้ง กรณีจึงมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านได้ก่อ สนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจ ให้มีการจัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราชบริการรับส่งประชาชนในตำบลสันดอนแก้วไปทำ การทดสอบขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง

โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายอันเป็นการให้ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ประชาชนใน ตำบลสันดอนแก้วซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ตนเองอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้คัดค้านได้ประโยชน์และมีผลทำให้การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงขอให้ มีคำสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านมีกำหนดเวลาหนึ่งปีและให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ใหม่แทนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า คำวินิจฉัยสั่งการคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๒๘๕/๒๕๕๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการใช้อิทธิพลไม่ชอบเนื่องจากการบริการประชาชน ด้วยการจัดให้ประชาชนได้รับการบริการในการทำใบอนุญาตขับขี่นั้น ผู้คัดค้านถือว่าเป็นงานด้านบริการชุมชนและสังคม ที่ผ่านมาจึงมิได้มีการจัดทำเป็นโครงการบรรจุไว้ในเทศบัญญัติและการจัดให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการจัดทำใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์และรถยนต์นั้น ผู้คัดค้านได้เคยกระทำมาก่อนแล้วในปี ๒๕๔๗ ซึ่งได้ทำกันมาหลายครั้งแต่เป็นกรณีที่ทางสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางออกหน่วยเคลื่อนที่บริการประชาชนด้านใบอนุญาตขับขี่รถด้วยรถโมบาย ซึ่งในการทำหนังสือถึงสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางนั้น เป็นการออกหนังสือโดยสืบตำรวจตรี ณรงค์ อุบลศรี ปลัดเทศบาลตำบลสิริราช ปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชทั้งสิ้น ในปี ๒๕๕๓ ก็ได้มีการจัดให้มีบริการรับส่งประชาชนเพื่อทำใบอนุญาตขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง สาขาเถิน เช่นกัน ต่อมาการบริการด้านชุมชนและสังคมด้วยการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนในเขตพื้นที่ที่ได้รับการบริการจากสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางนั้น ได้ขาดหายไปเนื่องจากว่าไม่มีประชาชนมาร้องขอ ต่อมาในปี ๒๕๕๔

ได้มีนายเปลี่ยน ทาจี ซึ่งเป็นกำนันในตำบลสันดอนแก้วมาแจ้งสืบตำรวจตรีณรงค์ว่า ประชาชนมีความต้องการที่จะทำใบอนุญาตขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์ สืบตำรวจตรีณรงค์เห็นว่า เป็นงานด้านบริการชุมชนและสังคมจึงได้จัดทำหนังสือถึงสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางเพื่อให้ ออกหน่วยเคลื่อนที่บริการประชาชนด้านใบอนุญาตขับรถยนต์ด้วยรถโมบาย แต่สำนักงานขนส่ง จังหวัดลำปางมีหนังสือแจ้งว่าไม่สามารถออกหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการทำใบอนุญาตขับขี่เฉพาะ รถยนต์ให้ได้ สืบตำรวจตรีณรงค์จึงได้มีหนังสือถึงกำนันและผู้ใหญ่บ้านให้ประกาศเสียงตามสาย แจ้งว่าให้ประชาชนที่ต้องการทำใบอนุญาตขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์เตรียมเอกสารต่าง ๆ ให้พร้อม พร้อมทั้งให้มาขึ้นรถรับส่งที่สำนักงานเทศบาลตำบลสิริราชจัดไว้ให้ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ สืบตำรวจตรีณรงค์เห็นว่าเมื่อการบริการจัดรถรับส่งให้กับประชาชนนั้นเป็น การบริการด้านชุมชนและสังคมจึงได้จัดหารถรับส่งประชาชน บริการประชาชนและสังคม เป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านเห็นว่า งานด้านรับส่งประชาชนไปทำใบอนุญาตขับขึ้นนั้น มิใช่เป็นงานบริการชุมชนและสังคมที่จะต้องจัดทำทุกปี อีกทั้งเป็นค่าน้ำมันเพียงจำนวน ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งถือว่าเป็นการเติมน้ำมันเพื่อให้บริการชุมชนและสังคมตามปกติ จึงไม่จำเป็นต้องบรรจุเข้าไปใน เทศบัญญัติ การที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้คัดค้านทราบเรื่องมาแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ นั้น ก็เป็นเรื่องปกติของระบบงานเพราะผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชถือได้ว่าเป็นผู้ทำการแทนนิติบุคคล ดังนั้นเมื่อมีหนังสือจากหน่วยงานอื่นส่งมาเจ้าหน้าที่ก็ต้องนำเสนอให้กับ ผู้คัดค้านทราบ ดังนั้นหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ จึงมีลายมือชื่อของผู้คัดค้าน แต่การขอให้สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางให้บริการประชาชนนั้นมิใช่เป็นการริเริ่มของผู้คัดค้าน และผู้คัดค้านก็ไม่ทราบว่าสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางจะตกลงให้บริการกับประชาชนวันใด

/แต่ผู้คัดค้าน

แต่ผู้คัดค้านทราบจากการประกาศเสียงตามสายเท่านั้น ผู้คัดค้านจึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็น แต่ประการใด ส่วนการที่ผู้ร้องอ้างว่าหนังสือของสำนักงานเทศบาลสิริราชมีลายมือชื่อของ สิบตำรวจตรีณรงค์แตกต่างกันนั้นจากการสอบสวนของผู้ร้องก็ได้มีการสอบสวนในเรื่องนี้ไว้เลย และก็ได้สอบถามสิบตำรวจตรีณรงค์ว่าเพราะอะไรเพื่อให้ได้รับคำอธิบาย การที่ผู้ร้อง ต่वनวินิจฉัยว่าผู้คัดค้านมีส่วนเกี่ยวข้องและรู้เห็นจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ ขอให้ยกคำร้อง

ทางใต้สวนศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้ง พิเคราะห์คำร้อง คำคัดค้าน คำแถลงของคู่ความแล้ว กำหนดประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗(๑) หรือไม่

ผู้ร้องอ้างส่งสำนวนการสืบสวนสอบสวนของผู้ร้องเป็นพยานหลักฐานในการใต้สวน พยานของผู้ร้อง ส่วนการใต้สวนพยานของผู้คัดค้าน ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้ง ให้คู่ความเสนอบันทึกคำพยานต่อศาลแทนการมาเบิกความตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาและวินิจฉัยคดีที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๐ ข้อ ๑๔

ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ แผนกคดีเลือกตั้ง ตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริง รับฟังได้ในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งอยู่ภายในระยะเวลาหกสิบวัน ก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช เทศบาลตำบลสิริราชซึ่งขณะนั้น ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชได้จัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราช นำประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสันดอนแก้วซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปทำการทดสอบขอรับ ใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ในการเดินทาง ต่อมาวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลตำบลสิริราชประกาศให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ เนื่องจากครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชซึ่งผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งอยู่ ผู้คัดค้านเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหมายเลข ๓ ต่อมาวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ผู้คัดค้านเป็นนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งดังกล่าวพันตำรวจเอกโอภาส จันทร์ปิง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายเลข ๒ ยื่นคำร้องลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ คัดค้านว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจากผู้คัดค้านได้กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ ผู้ร้องดำเนินการสืบสวนสอบสวนแล้วเห็นว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม จึงมีคำวินิจฉัยสั่งการให้ยื่นคำร้องนี้

คดีมีปัญหาตามประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗(๑) หรือไม่ คดีนี้ผู้คัดค้านยอมรับข้อเท็จจริงแล้วว่า ขณะผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช เทศบาลตำบลสิริราชได้จัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราชนำประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสันดอนแก้วไปทดสอบขอรับใบอนุญาตขับรถและรถจักรยานยนต์ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางจริง แต่เป็นการแก้ปัญหาความเดือดร้อนและเป็นการบริการประชาชนซึ่งไม่ต้องจัดทำเป็นโครงการไว้ในเทศบัญญัติ คดีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้คัดค้านได้ก่อ สนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจให้เทศบาลตำบลสิริราชจัดรถยนต์รับส่งประชาชนไปสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางดังกล่าวหรือไม่ ผู้ร้องอ้างว่า จากการตรวจสอบต้นฉบับ

หนังสือที่ ลป ๐๐๑๒/๑๐๙๓ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ ปรากฏว่าหนังสือมีความแตกต่างกับสำเนาเอกสารที่ผู้คัดค้านมอบไว้ต่อคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนซึ่งไม่มีการลงลายมือชื่อของผู้คัดค้าน แต่ในเอกสารฉบับจริงกลับปรากฏลายมือชื่อผู้คัดค้านลงนามรับทราบเรื่องดังกล่าวแล้ว จึงเชื่อว่าผู้คัดค้านมีส่วนเกี่ยวข้องหรือรู้เห็นกับการจัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราชนำประชาชนไปสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง เนื่องจากผู้คัดค้านมีตำแหน่งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช การอ้างว่าไม่ทราบถึงการปฏิบัติงานราชการของเทศบาลตำบลสิริราชว่ามีการทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และอ้างว่าทราบเรื่องดังกล่าวจากการประกาศเสียงตามสายนั้นย่อมรับฟังไม่ขึ้น ส่วนผู้คัดค้านมีสิบตำรวจตรีณรงค์ อุบลศรี ปลัดเทศบาลตำบลสิริราชทำบันทึกคำพยานว่า นายเปลี่ยน ทาจี กำนันตำบลสันดอนแก้วมาแจ้งพยานว่า ประชาชนมีความต้องการที่จะทำใบอนุญาตขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์ พยานจึงทำหนังสือถึงสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางเพื่อให้ ออกหน่วยเคลื่อนที่บริการประชาชนด้านใบอนุญาตขับรถด้วยรถโมบาย แต่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางมีหนังสือที่ ลป ๐๐๑๒/๑๐๙๓ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งว่าไม่สามารถออกหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการทำใบอนุญาตขับขี่เฉพาะรถยนต์ให้ได้ จึงแจ้งให้ผู้ที่ต้องการขอรับใบอนุญาตขับรถชนิดใหม่ไปดำเนินการที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง ซึ่งหนังสือดังกล่าวเจ้าหน้าที่ได้นำเสนอไปยังนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชตามระเบียบและวิธีการของการเสนอหนังสือราชการ ต่อมาพยานมีหนังสือถึงกำนันและผู้ใหญ่บ้านให้ประกาศเสียงตามสายแจ้งให้ประชาชนที่ต้องการทำใบอนุญาตขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์เตรียมเอกสารต่าง ๆ ให้พร้อม พร้อมทั้งให้มาขึ้นรถรับส่งที่สำนักงานเทศบาลตำบลสิริราชจัดไว้ให้ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ พยานมอบหมายให้นายอนุสรณ์ หลวงชมภู พนักงานขับรถนำรถที่ใช้รับส่งนักเรียนในเขตเทศบาลตำบลสิริราชไปส่งและรับกลับ โดยใช้งบประมาณค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น พยานเป็นผู้อนุมัติ

ให้เบิกและใช้รถยนต์ส่วนบุคคลดังกล่าวเอง การอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปทำ
ใบอนุญาตขับขี่นั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ตามมาตรา ๕๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ.๒๕๙๖ แต่เหตุที่มีได้บรรจุไว้ในเทศบัญญัติเนื่องจากมิได้จัดทำเป็นประจำทุกปี อีกทั้งเป็น
หน้าที่ตามกฎหมายจึงไม่จำเป็นต้องทำเป็นโครงการไว้ในเทศบัญญัติ การดำเนินการดังกล่าว
เป็นความคิดริเริ่มของพยานโดยมิได้รับคำสั่งจากผู้คัดค้าน และผู้คัดค้านทำบันทึกคำพยานว่า
เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ช่วงเย็นได้ยินการประกาศเสียงตามสายของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓
ว่าจะมีการพาราษฎรไปทำใบขับขี่ ผู้คัดค้านไม่ทราบล่วงหน้ามาก่อนว่าจะจัดขึ้นในวันใด ผู้คัดค้าน
ไม่ได้เข้ายุ่งเกี่ยว ไม่ได้ปรากฏตัวที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางในวันดังกล่าว ก่อนหน้านั้นมีการรับส่ง
นักเรียนในตำบลสันดอนแก้วเป็นประจำทุกวัน รับส่งผู้ป่วย ผู้พิการไปโรงพยาบาลในกรณีเร่งด่วน
บางครั้งจัดยานพาหนะให้ตามที่หน่วยงานราชการขอความอนุเคราะห์เพราะเห็นว่าเป็นงาน
ด้านบริการสาธารณะและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่เดือดร้อน การจัดพาราษฎรไปทำ
ใบอนุญาตขับขี่ได้ทำมาหลายครั้งแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ถึง ๒๕๕๑ เห็นว่า ตามสำเนาหนังสือ
สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางที่ ลป ๐๐๑๒/๑๐๙๓ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔
ในเอกสารหมาย ร.๑ หน้า ๒๔๕ มีข้อความว่า สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางไม่สามารถ
ดำเนินการออกหน่วยเคลื่อนที่บริการประชาชนด้านใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ได้ จึงขอให้แจ้งผู้ที่ต้องการ
ขอรับใบอนุญาตใหม่ไปดำเนินการที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง แม้ไม่มีข้อความส่วนใดที่ระบุ
เรื่องการจัดรถยนต์รับส่งประชาชนไปสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางและเป็นการทราบตามวิธีการ
หนังสือราชการตามที่ผู้คัดค้านต่อสู้ไว้ แต่ตามหนังสือดังกล่าวเมื่ออ่านข้อความแล้วย่อมทราบว่า
ประชาชนต้องเดินทางไปสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางเอง เมื่อพิจารณาประกอบข้อที่ผู้คัดค้าน
ยอมรับว่า ผู้คัดค้านได้ยินประกาศเสียงตามสายเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ จะมีการพาราษฎร

/ไปทำใบขับขี่

ไปทำใบขับขี่ ผู้คัดค้านในฐานะหัวหน้าหน่วยงานต้องถูกคิดและตระหนักในทันทีที่ได้ยินว่าเป็นเรื่องเดียวกับที่ตนเองลงลายมือรับทราบในหนังสือสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง ประกอบกับตามคำให้การของผู้คัดค้านในเอกสารหมายเลข ร.๑ หน้า ๒๙๖ ผู้คัดค้านให้การต่อผู้ร้องว่า มีการร้องขอจากราษฎรเรื่องการทำให้ใบขับขี่ ผู้คัดค้านเห็นว่าอยู่ในช่วงหกสัปดาห์ก่อนครบวาระอาจเป็นการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งจึงแนะนำให้ไปร้องขอต่อปลัดเทศบาลตำบลสิริราชและสืบตำรวจตรีณรงค์ให้การตามเอกสารหมายเลข ร.๑ หน้า ๓๕๗ ว่า ในช่วงเวลาดังกล่าวผู้คัดค้านมอบอำนาจให้สืบตำรวจตรีณรงค์สั่งการหรือปฏิบัติราชการแทนตามคำสั่งเทศบาลตำบลสิริราชที่ ๑๓๕๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ ในเอกสารหมายเลข ร.๑ หน้า ๓๖๑ การที่ผู้คัดค้านทราบอยู่แล้วว่า ช่วงเวลาดังกล่าวอยู่ในช่วงระยะเวลาหกสัปดาห์ก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชของผู้คัดค้านและการดำเนินการดังกล่าวอาจต้องห้ามตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ แต่ผู้คัดค้านยังมอบอำนาจในการสั่งการหรือการปฏิบัติราชการให้แก่ปลัดเทศบาลตำบลสิริราชอีกทั้งแนะนำให้ราษฎรไปติดต่อปลัดเทศบาลด้วย บุคคลในฐานะเช่นผู้คัดค้านเมื่อทราบดีว่าอาจเป็นการกระทำผิดกฎหมายและมีผลกระทบในทางที่ไม่ดีต่อตนเองย่อมต้องห้ามปรามมิให้กระทำในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ผู้คัดค้านก็มิได้กระทำ พฤติการณ์แห่งคดีจึงถือได้ว่า ผู้คัดค้านทราบเรื่องการดำเนินการดังกล่าวของเทศบาลและรู้เห็นเป็นใจให้ปลัดเทศบาลตำบลสิริราชดำเนินการแทนเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำผิดพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ ผู้คัดค้านในฐานะหัวหน้าองค์กรไม่อาจยกข้อไม่รู้ถึงการดำเนินการขององค์กรขึ้นอ้างได้ ข้อกล่าวอ้างของผู้คัดค้านจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง สำหรับข้อที่ผู้คัดค้านอ้างว่าไม่ได้ปรากฏตัวที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางในวันดังกล่าวนั้นก็ปรากฏตามบันทึกคำพยานของผู้คัดค้านเองว่า วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔

เวลาประมาณ ๖ นาฬิกา ผู้คัดค้านวิ่งออกกำลังกายหน้าเทศบาลได้พบและสอบถามประชาชนที่กำลังจะขึ้นรถไปสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง การพูดคุยกันดังกล่าวแม้จะไม่ปรากฏว่าเป็นเรื่องใด แต่ตามธรรมดาของประชาชนผู้ได้รับการบริการจากหน่วยงานของรัฐโดยไม่มีค่าใช้จ่ายย่อมต้องมีไมตรีและขอบคุณหัวหน้าหน่วยงานที่ให้การอนุเคราะห์ โดยผู้คัดค้านไม่จำเป็นต้องไปที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางแต่อย่างใด ข้อต่อสู้ของผู้คัดค้านดังกล่าวไม่ทำให้ผลแห่งคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป พฤติการณ์แห่งคดีดังที่ได้วินิจฉัยมามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า ผู้คัดค้านมีส่วนก่อ สนับสนุนหรือรู้เห็นเป็นใจให้เทศบาลตำบลสิริราชจัดรถยนต์รับส่งประชาชนไปสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง อันเป็นการให้ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ประชาชนในตำบลสันดอนแก้วซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการจงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้านหรือไม่ เห็นว่า การขอทำใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์กับสำนักงานขนส่งจังหวัดเป็นหน้าที่ตามปกติของประชาชนผู้ประสงค์จะได้สิทธิขับรถโดยถูกต้องตามกฎหมายโดยไม่มีระยะเวลาสิ้นสิทธิบังคับไว้และขณะเกิดเหตุก็ไม่ปรากฏเหตุจำเป็นใดที่เทศบาลตำบลสิริราชต้องแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน พฤติการณ์แห่งคดีกลับแสดงให้เห็นว่า การจัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราชดังกล่าว เจตนาจัดให้มีขึ้นในช่วงก่อนการเลือกตั้งเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมือง โดยเมื่อการกระทำนั้นได้กระทำภายในหกสิบวันก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านย่อมเล็งเห็นได้ว่า ประชาชนที่อาศัยรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราชไปสำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางย่อมสนับสนุนหรือใช้สิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้ผู้คัดค้านเป็นนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชต่อไป จึงเป็นการกระทำเพื่อจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้านมีผลให้การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ (๑) ที่ผู้คัดค้านอ้างว่า การอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปทำใบอนุญาตขับขี่ขึ้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ตามมาตรา ๕๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ แต่เหตุที่มีได้บรรจุไว้ในเทศบัญญัติ เนื่องจากมิได้จัดทำเป็นประจำทุกปี อีกทั้งเป็นหน้าที่ตามกฎหมายจึงไม่จำเป็นต้องทำเป็นโครงการ ไว้ในเทศบัญญัติ นั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ มาตรา ๕๐ บัญญัติหน้าที่ของเทศบาลไว้ ๙ ประการ แต่การปฏิบัติงานของเทศบาลก็ต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการนั้นตามวรรคท้ายของมาตราดังกล่าว อีกทั้งต้องตราเทศบัญญัติ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลตามมาตรา ๖๐(๑) ด้วย โดยเฉพาะการปฏิบัติงาน ที่ต้องเบิกจ่ายเงินงบประมาณจากทางราชการ เทศบาลจะต้องกำหนดไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของเทศบาลตามมาตรา ๖๕ มิฉะนั้นจะไม่สามารถตั้งฎีกาเบิกเงินได้ตั้งที่ นางสุทธีณี เครือดวงคำ นักวิชาการคลังเทศบาลตำบลสิริราชให้ถ้อยคำไว้ต่อผู้ร้องใน เอกสารหมาย ร.๑ หน้า ๔๑๖ ข้อเท็จจริงในคดีนี้เป็นการจัดรถยนต์ของเทศบาลตำบลสิริราช รับส่งประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลสันดอนแก้วไปทดสอบขอรับใบอนุญาตขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปาง หากจะฟังว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ตามมาตรา ๕๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ ดังที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง การดำเนินการดังกล่าวก็ต้องมี ค่าใช้จ่ายทั้งค่ารถยนต์และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งต้องเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ ดังนั้น แม้จะมีได้ ดำเนินการทุกปีแต่หากจะมีการตั้งฎีกาเบิกเงินงบประมาณและเพื่อให้ถูกต้องตามมาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวก็ต้องบรรจุไว้ในเทศบัญญัติให้ครบถ้วน ข้อที่อ้างว่า เป็นหน้าที่ตามกฎหมายก็ดี เทศบาลตำบลสิริราชเคยดำเนินการมาก่อนหน้านี้แล้วก็ดี ล้วนเป็น ข้อกล่าวอ้างที่ไม่อาจยกเว้นการบรรจุโครงการไว้ในเทศบัญญัติได้ ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวของผู้คัดค้าน

ไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง กรณีถือไม่ได้ว่าเป็นการดำเนินการตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นด้วยวิธีการใช้จ่ายจากเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ วรรคสาม ด้วยเหตุตั้งวินิจฉัยในข้างต้น เมื่อคดีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราชในส่วนที่เกี่ยวกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ (๑) จึงมีเหตุให้ต้องเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านและจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่แทนผู้คัดค้านตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๙๗

จึงมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสิริราช อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปางใหม่แทนผู้คัดค้าน และให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้คัดค้านมีกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันมีคำสั่ง.

นายกำปนาท วงษ์นรา

นายจำแลง กุลเจริญ

นายวิเศษ นิมกุล